

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci **žalobce: J. D., „X“**, zastoupeného obecným zmocněncem Petrem Daníčkem, Hutnická 112/18, Povrly, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 376/1, PSČ 120 00, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.3.2012, č.j. MPSV-UM/2/12/9S-ÚSK,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne, 2.3.2012, č.j. MPSV-UM/2/12/9S-ÚSK, **se z r u š u j e pro vady řízení** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasně podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, ze dne 2.3.2012, č.j. MPSV-UM/2/12/9S-ÚSK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, ze dne 28.11.2011, č.j. 52143/2011/UUA, kterým byla snížena výše přiznaného příspěvku na péči z 8 000,- Kč měsíčně na 4 000,- Kč měsíčně ode dne 1.12.2011 s odůvodněním, že oprávněná osoba se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve vztahu k § 8 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), ve stupni II – středně těžká závislost. Současně navrhoval i zrušení výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 18.3.2010, č.j. 6 Ads 143/2009-50, ze dne 22.10.2009, č.j. 3 Ads 48/2009-104, a ze dne

18.11.2011, č.j. 4 Ads 125/2011-56) uvedl, že žalovaný rozhodoval nesprávně, neboť nezkoumal přesvědčivost a úplnost závěrů posudkové komise a lékaře okresní správy sociálního zabezpečení a rozhodl na podkladě posudku, který je nepřesvědčivý a neúplný. Rozhodnutí žalovaného tak bylo dle žalobce vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce trvá na tom, že není schopen zvládat osm (a nikoli šest, jak tvrdí správní orgány) životních potřeb. Kromě životních potřeb uvedených v posudku žalobce trvá na tom, že nezvládá rovněž životní potřeby komunikace a stravování. Žalobce trvá na tom, že je osobou závislou na pomoci jiné osoby ve III stupni.

Žalobce poukázal na skutečnost, že ze záznamu ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ze dne 13.10.2011, č.j. 45340/2011/UUA, jednoznačně vyplývá, že potřebuje neustálý celodenní dohled. Sám si nepřipraví stravu, nepodá si jí. Hrnek s nápojem vylévá. Sám si nezorganizuje den. V záznamu se dále uvádí v odstavci věnovaném domácnosti, že o chod domácnosti se stará matka. Žalobce sám není schopen provést jakoukoliv činnost. Přesto je v podkladovém posudku uvedeno a vyplývá z něj, že žalobce zvládá sám potřebu stravování. Tento rozpor nebyl správním orgánem nijak zhodnocen a žalovaný vzal chybně za prokázané, že žalobce zvládá potřebu stravování.

Dále uvedl, že z důvodu svého postižení (mentální retardace, autismus, limitace pro DMO, epileptický syndrom, extrapyramidový syndrom s převahou vlevo s atakami hyperkinéz) není vůbec schopen sám, bez účasti matky, s nikým komunikovat. Ve zprávě MUDr. V., která byla užita jako podkladový materiál, je uvedeno, že komunikuje obtížně, tím je však myšleno, že komunikuje jen prostřednictvím své matky. Bez matky nekomunikuje s lékařem vůbec. Stejně tak s odbornou lékařkou MUDr. H. (neurologie) komunikuje žalobce jen prostřednictvím matky. Tyto skutečnosti byly v posudku komise nesprávně interpretovány.

Dále žalobce poukázal na skutečnost, že nebyl lékařem okresní správy sociálního zabezpečení ani posudkovou komisí osobně vyšetřen. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2011, č.j. 4 Ads 125/2011-56, uvedl, že vyšetření posuzované osoby v řízení o příspěvku na péči by mělo být pravidlem. Nutnost osobního vyšetření dle jeho názoru dokládají okolnosti daného případu – jestliže podklady pro rozhodnutí konstatují údajné důvody pro to, aby správní orgán mohl rozhodnout o snížení stupně závislosti, pak takto závažná zjištění nelze činit bez dostatečného osobního vyšetření žalobce. Dle žalobce rovněž není z napadeného rozhodnutí ani posudku patrné, na základě jakých vyšetření a podkladů komise konstatovala, že předchozí přiznání III stupně závislosti bylo nadhodnocené.

Dále žalobce zdůraznil, že nebyl vyšetřen lékařem z oboru psychiatrie, případně psychologem. Přestože žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce trpí mimo jiné mentální retardací a autismem, nebyly jako podklad pro vypracování posudků vyžádány zprávy příslušných odborníků z oboru psychiatrie případně psychologie. Žalobce trvá na tom, že pro posouzení stupně závislosti osob s uvedenými chorobami je vyšetření specialitou z uvedených oborů nutností. Žalovaným nebyly vyhodnoceny ani posudky uvedených specialistů předložené žalovaným v rámci správního řízení. Dále zdůraznil, že v rozporu s obsahem posudku ošetřující lékařky MUDr. H., která konstatuje zhoršení zdravotního stavu, posudková komise rozhodla o snížení stupně závislosti žalobce.

Žalobce namítá, že žalovaný nehodnotil úplnost a přesvědčivost posudku, který byl podkladem jeho rozhodnutí.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaný ve svém vyjádření stručně zrekapituloval průběh dosavadního správního řízení.

Dále žalovaný uvedl, že dle posudkového zhodnocení posudkové komise se žalobce považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost. Posudek obsahuje i posouzení stupně závislosti od 1.1.2012. Posudek posudkové komise se zabývá z medicínského hlediska lékařskou zprávou MUDr. H., kterou zmiňuje žalobce ve svém odvolání a uvádí, že uvedené skutečnosti jsou v korelaci se sociálním šetřením. Dává za pravdu skutečnosti uvedené v odvolání, že nedošlo k posudkově významnému zlepšení zdravotního stavu, ale považuje předchozí hodnocení stupně závislosti ve III stupni v roce 2008 jako nadhodnocené, protože pro hodnocení některých úkonů jako nezvládnutých nebyl ani v té době odpovídající klinický korelát.

Při jednání posudkové komise nebyl žalobce přítomný, neboť komise měla k dispozici dostatečnou podkladovou dokumentaci a nebylo důvodné zvát k jednání oprávněnou osobu. Přizvání posuzované osoby k jednání komise je na zvážení posudkové komise, nebo na skutečnosti, zda o přizvání žádá sám účastník řízení. Povinnost přizvat posuzovanou osobu k jednání komise platné právní předpisy dle žalovaného neukládají.

Žalovaný rovněž uvedl, že v souladu s § 36 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), byl zmocněnec žalobce seznámen s podklady rozhodnutí, nahlédl i do spisu a seznámil se s posudkem. Při jednání nedoložil žádné doplňující podklady, nepožádal o nové posouzení stupně závislosti za přítomnosti oprávněné osoby, ani se jednotlivě písemně nebo do protokolu nevyjádřil k jednotlivým posuzovaným úkonům či životním potřebám tak, jak se vyjadřuje v žalobě. Dle žalovaného tedy nebylo důvodné žádat o doplňující posudek.

Žalovaný konstatoval, že podkladem pro jeho rozhodnutí byl posudek posudkové komise, který se zabýval i námitkami týkajícími se zdravotního stavu žalovaného a stupně jeho závislosti. Posudková komise zasedala v odborném složení za přítomnosti předsedy komise – posudkového lékaře, neurologa a tajemnice komise. Je tedy dle žalovaného zřejmé, že zdravotní stav žalobce i stupeň jeho závislosti byl posouzen odborně. Na základě těchto skutečností žalovaný jako odvolací orgán neshledal důvody, aby dané odborné posouzení nepovažoval za úplný, objektivní a přesvědčivý důkaz, na jehož základě mohl rozhodnout.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že se sice nevyjadřoval k věci před vydáním rozhodnutí o odvolání, ovšem vyjádřil se již před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Předložil např. do spisu lékařské posudky z psychiatrie. Na jeho vyjádření však správní orgán nereagoval. Proto již další vyjádření nepodával. Zdůraznil, že správní orgán má z úřední povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tak aby byl naplněn účel, k němuž mu byla zákonem svěřena pravomoc (viz § 3 správního řádu). Odpovědnost za zjištění skutkového stavu má dle žalobce v tomto případě správní orgán, bez ohledu na postup účastníka řízení.

Dále poukázal na skutečnost, že tvrzení, že předchozí přiznání závislosti ve III stupni bylo přiznáno v důsledku nadhodnocení jeho zdravotních potíží, je ničím nepodložené pouhé tvrzení. Trvá na tom, že nelze zjišťovat skutkový stav v rámci řízení tím, že se jen zpochybní předcházející pravomocné rozhodnutí.

Dále žalobce poukázal na skutečnost, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je uvedeno, že v období od 1.12.2011 do 31.12.2011 nezvládal žalobce mimo jiné

komunikaci slovní, písemnou, neverbální. Dále žalovaný uvádí v rozhodnutí výčet nezvládnutých životních potřeb po 1.1.2012, kde potřeba komunikace již chybí. Jde o dvě bezprostředně po sobě navazující období, v nichž se však liší hodnocení jednotlivých schopností žalobce, byť žalovaný tvrdí, že nedošlo ke zlepšení stavu žalobce. Totéž lze konstatovat o úkonu vaření, ohřívání jednoduchého jídla, úkony podávání, porcování stravy, kdy v období po 1.1.2012 již potřeba stravování není uvedena jako nezvládnutá. Tento posun (rozpor) nebyl správním orgánem v žalobou napadeném rozhodnutí nijak vysvětlen.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s., bez jednání, neboť žalovaný ani žalobce nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas udělili, když byli o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona ve znění do 31.12.2011 poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 cit. zákona. O příspěvku rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností. Podle § 8 téhož zákona se osoba považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 12 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 4 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z téhož důvodu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 18 takových úkonech (u osoby mladší 18 let při více než 10 úkonech), c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z téhož důvodu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 24 takových úkonech (u osoby do 18 let věku při více než 15 úkonech), a konečně d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z téhož důvodu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 30 takových úkonech (u osoby do 18 let věku při více než 20 úkonech). Podle § 9 odst. 1 uvedeného zákona se při posuzování péče o vlastní osobu pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat úkony taxativně vyjmenované pod písmeny a) až r) téhož ustanovení, mezi něž patří především příprava, podávání, porcování a přijímání stravy, dodržování pitného režimu, mytí těla, koupání nebo sprchování, péče

o ústa, vlasy, nehty, holení, výkon fyziologické potřeby včetně hygieny, vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh, sezení, stání a přemísťování předmětů denní potřeby, chůze, výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, oblékání, obouvání či orientace v přirozeném prostředí, provedení jednoduchého ošetření a dodržování léčebného režimu. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se při posuzování soběstačnosti pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat zde taxativně vyjmenované úkony pod písmenem a) až r), mezi něž patří komunikace slovní, písemná či neverbální, orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), uspořádání času, plánování života, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, obsluha běžných domácích spotřebičů, manipulace s kohouty a vypínači, manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady a další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti. Při hodnocení vyjmenovaných úkonů pro účely stanovení stupně závislosti se přitom hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat jednotlivé úkony podle odst. 1 a 2, které se sčítají. Při hodnocení úkonů podle odst. 1 a 2 se úkony uvedené v jednotlivých písmenech považují za jeden úkon, přičemž pokud je osoba schopna zvládnout některý z úkonů uvedených v odstavci 1 a 2 jen částečně, považuje se takový úkon pro účely hodnocení za úkon, který není schopna zvládnout; bližší vymezení úkonů uvedených v odstavci 1 a 2 a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí předpis (§ 9 odst. 3, 4 a 5 téhož zákona).

Dle znění zákona o sociálních službách ve znění od 1.1.2012 se dle § 8 uvedeného zákona osoba (starší 18 let), která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona ve znění po 1.1.2012).

Podle § 11 odst. 2 téhož zákona činí výše příspěvku pro osoby starší 18 let za kalendářní měsíc 800,- Kč, jde-li o lehkou závislost, 4 000,-Kč, jde-li o středně těžkou závislost, 8 000,- Kč, jde-li o těžkou závislost a 12 000,- Kč, jde-li o úplnou závislost. Nárok na příspěvek přitom vzniká dnem splnění podmínek stanovených v § 7 a 8 cit. zákona.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že na základě podané žaloby je třeba rozhodnutí žalovaného zrušit hned pro dvě vady řízení, a to jednak ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. – když rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nedostatečné zdůvodnění, a jednak ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. – když správním orgánem vzatý skutkový stav za základ napadeného rozhodnutí ohledně vyhodnocení stupně závislosti žalobce na pomoci jiné osoby, nemá oporu ve správním spise, jenž byl předložen žalovanou stranou.

K nedostatečnému zdůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vedoucího k znemožnění jeho řádného soudního přezkumu v rámci správního soudnictví soud předně uvádí, že procesním předpisem, podle kterého v době rozhodné postupoval správní orgán je již výše citovaný správní řád.

Pak ovšem nelze zapomínat na skutečnost, že v souladu se základními zásadami správního řízení musí každé správní rozhodnutí, tedy i zamítavé rozhodnutí týkající se žádosti o zvýšení stupně závislosti u příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách, splňovat určité požadavky a nároky na ně zákonem – v předmětné věci tedy správním řádem - kladené. Obsahovými náležitostmi správního rozhodnutí jsou podle ust. § 68 správního řádu výrok, odůvodnění a poučení o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání.

Výroková část rozhodnutí obsahuje vlastní rozhodnutí ve věci, kterou je nutno ve výroku jednoznačně specifikovat, protože právě v této části rozhodnutí správní orgán ukládá povinnosti, zakládá práva, mění právní vztahy nebo stavy či je autoritativně deklaruje. V daném případě není mezi účastníky sporu o tom, že výroková část žalobou napadeného rozhodnutí je jasná, srozumitelná, přesná a určitá, tak jak vyžaduje shora citované ustanovení správního řádu. Taktéž v předmětné věci není nikterak zpochybňována řádnost poučení o možnostech přezkumu rozhodnutí správního orgánu.

Další obligatorní obsahovou částí správního rozhodnutí je odůvodnění. Pouze v případech, kdy správní orgán prvního stupně vyhoví všem účastníkům v plném rozsahu, nemusí být podle ust. § 68 odst. 4 správního řádu odůvodnění do správního rozhodnutí zařazeno. Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo vyhověno žádosti žalobkyně, byl prvoinstanční správní orgán podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu povinen uvést v odůvodnění všechny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, jakož i úvahy, kterými byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů. Jinými slovy to znamená, že z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, proč správní orgán považoval námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považoval skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné či jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Je třeba si uvědomit, že smyslem odůvodnění správního rozhodnutí je doložit správnost čímž i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného správního rozhodnutí, neboť podle ust. § 2 odst. 1 správního řádu má správní orgán postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Přesvědčivé odůvodněné správní rozhodnutí posiluje důvěru veřejnosti a zejména pak účastníků správního řízení ve správnost rozhodování správního orgánu, což mnohdy vede k dobrovolnému plnění

ukládáných povinností. Vedle toho řádně odůvodněné rozhodnutí napomáhá rovněž k naplnění zásady procesní ekonomie upravené v ust. § 6 odst. 1, odst. 2 správního řádu, popř. představuje významné vodítko pro účastníka řízení při jeho rozhodování, zda využije oprávnění podat proti správnímu rozhodnutí řádný či mimořádný opravný prostředek, popř. správní žalobu.

V případě žalobou napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno v rámci odvolacího řízení, nemohl soud učinit jiný závěr než ten, že neobsahuje řádné odůvodnění svého zamítavého výroku, když toto druhoinstanční rozhodnutí v části označené jako „odůvodnění“ jen popisuje dosavadní průběh správního řízení, dále obsáhle cituje posudkové hodnocení Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, ke kterému dospěla komise na základě jednání konaného dne 2.2.2012. Do odůvodnění je rovněž z přílohy posudku převzat výčet 20 úkonů, které žalobce nezvládal od 1.12.2011 do 31.12.2011, jde o následující úkony:

- koupání nebo sprchování,
- výběr oblečení, rozpozná jeho správného vrstvení,
- orientace v přirozeném prostředí,
- provedení si jednoduchého ošetření,
- dodržování léčebného režimu,
- komunikace slovní, písemná, neverbální,
- orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí,
- nakládání s penězi a jinými cennostmi,
- obstarávání osobních záležitostí,
- uspořádání času, plánování života,
- zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku,
- obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování),
- vaření, ohřívání jednoduchého jídla,
- běžný úklid v domácnosti,
- péče o prádlo,
- přepírání drobného prádla,
- péče o lůžko,
- obsluha běžných domácích spotřebičů,
- udržování pořádku v domácnosti,
- další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

Dále je uveden výčet životních potřeb, které žalobce nezvládá od 1.1.2012. Jde o následující životní potřeby:

- orientace,
- oblékání a obouvání,
- tělesná hygiena,
- péče o zdraví,
- osobní aktivity,
- péče o domácnost.

Dále je v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedeno, že podkladem pro vydání rozhodnutí je posouzení stupně závislosti osoby, které vychází i ze sociálního šetření. Následně je uvedeno, že nezbylo odvolacímu orgánu než potvrdit prvoinstanční rozhodnutí,

neboť oba posudkové závěry konstatují, že v posuzovaném případě se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že oproti závěrům prvoinstančního orgánu, který vycházel z posudku posudkového lékaře OSSZ Ústí nad Labem ze dne 21.11.2011, dle závěrů odvolacího orgánu potřeboval žalobce navíc pomoc při následujících úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti:

- provedení si jednoduchého ošetření,
- obsluha běžných domácích spotřebičů.

Dle odvolacího správního orgánu však nepotřeboval oproti názoru prvoinstančního orgánu žalobce pomoc při následujících úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti:

- podávání a porcování stravy,
- péče o ústa, vlasy, nehty, holení,
- výkon fyziologické potřeby včetně hygieny,
- přemísťování předmětů denní potřeby,
- mytí nádobí.

Přestože závěr, posudkové komise, ze kterého bylo vycházeno při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, je v rozporu se závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, neobsahuje odůvodnění kromě obecného odkazu na skutečnost, že byly respektovány závěry posudkové komise, žádné konkrétní úvahy, které vedly žalovaného k zamítavému rozhodnutí. Žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí žádným způsobem nevypořádal s uvedenými rozpory mezi posudkem posudkového lékaře v prvoinstančním řízení, který shledal, že žalobce potřeboval pomoc při 23 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, a závěry posudkové komise obsažené v posudku pořízeném v rámci odvolacího řízení, dle kterého žalobce potřeboval pomoc při 20 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, a to přestože žalobce v dovolání poukazoval mimo jiné na skutečnost, že u něho došlo ke zhoršení zdravotního stavu. Tímto postupem krajský úřad dle soudu zcela rezignoval na povinnost vypořádat se s povinnostmi vyplývající z ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu a § 3 správního řádu.

Soud poukazuje rovněž na skutečnost, že se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nijak nevypořádal s rozporem obsaženým v posudku posudkové komise, který spočíval v tom, že dle posudku do 31.12.2011 žalobce nezvládal komunikaci slovní, písemnou a neverbální, ale od 1.1.2012 dle posudku zvládal základní životní potřebu komunikace. S tímto rozporem v samotném posudku posudkové komise se žalovaný rovněž nijak nevypořádal.

S ohledem na shora uvedenou dikci ust. § 68 odst. 4 správního řádu obligatorně stanovující náležitosti rozhodnutí a s ohledem na základní pravidla správního řízení upravená v ust. § 2 odst. 1 správního řádu, dospěl soud k závěru, že předmětné žalobou napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, když jeho odůvodnění je nedostatečné ve smyslu rozsahu i přesvědčivosti, což představuje podstatnou vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., která byla jedním ze dvou důvodů, proč soud přikročil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Vada řízení spočívá v tom, že z „odůvodnění“ předmětného rozhodnutí není nikterak seznatelné, jakými úvahami se správní orgán řídil při hodnocení důkazů.

Již výše soud předeslal, že důvodem zrušení žalobou napadeného rozhodnutí bylo i zjištění vady spočívající v tom, že skutkový stav, který byl správním orgánem vzat za základ napadeného rozhodnutí ohledně vyhodnocení stupně závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby, nemá oporu ve správním spise, jenž byl předložen žalovanou stranou.

K této vadě soud podotýká, že žalovaný sice postupoval správně ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, když požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem o vypracování posudku, ovšem nezajistil, aby předmětný posudek byl dostatečně průkazný a přezkoumatelný a v konečném výsledku objektivně vyhodnocoval stupeň závislosti žalobce na pomoci jiné osoby. A to za situace, že uvedený posudek byl vzat odvolacím orgánem jako klíčový důkaz v rámci odvolacího řízení.

Dle ust. § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Dále soud uvádí, že je toho názoru, že postup zjišťování závislosti žalobkyně na pomoci jiné fyzické osoby dle ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách je třeba brát jako vzorové ustanovení i pro odvolací řízení, během něhož je prostřednictvím řízení u příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí skutkový stav přezkoumáván v samostatné proceduře. V řízení před dotyčnou komisí bylo proto nezbytně nutné vedle závěrů posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, rovněž přihlížet k výsledku sociálního šetření v domácnosti žalobce a také v daném případě bylo na místě vycházet z posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci jednání komise na základě shromážděné zdravotní dokumentace. Komise ve shora nastíněném směru však nepostupovala, jak vyplývá z posudku ze dne 2.2.2012, ačkoliv na tento posudek, který byl v odvolacím řízení před druhostupňovým správním orgánem rozhodujícím důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti, neboť jinak by nemohl být klíčovým podkladem pro odvolací správní orgán, který z nich vycházel. Pro posouzení důvodnosti předmětné žaloby má tudíž význam skutečnost, že při vypracovávání posudkového závěru se komise jakkoliv nevypořádala s odlišnými závěry, které obsahuje posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 21.11.2011, ohledně schopnosti resp. neschopnosti žalobce zvládat konkrétní úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti. Komise se rovněž nijak nezabývala výše uvedenou rozdílností hodnocení žalobcových schopností dle právní úpravy platné do 31.12.2011 a dle právní úpravy platné od 1.1.2012.

Soud je proto toho názoru, že posudek komise ze dne 2.2.2012 neposkytuje objektivní vyhodnocení zdravotního stavu žalobce, tak jak předpokládá ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, a proto nemohl být bez dalšího vzat jako klíčový důkaz pro posouzení žádosti žalobce o poskytnutí příspěvku na péči ze strany žalovaného. Správní orgán z tohoto posudku však výlučně vycházel. Navíc žalovaný se v rámci své rozhodovací činnosti naprosto opomněl vypořádat i s odlišným hodnocením jednotlivých úkonů péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti, jež žalobce má či nemá zvládat, které poskytl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 21.11.2011.

S ohledem na právě uvedené soud uzavírá, že skutkový stav, který byl žalovaným vzat za základ napadeného rozhodnutí ohledně vyhodnocení stupně závislosti žalobce na pomoci jiné osoby, nemá v reflexi ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách oporu ve správním

spise, čímž došlo při jeho rozhodovací činnosti k vadě řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.

Ze shora předestřených důvodů soud proto přikročil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. a) a písm. b) s.ř.s. a současně podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení pak bude žalovaná strana podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku ohledně splnění požadavku na dostatečné zdůvodnění správních rozhodnutí a ohledně požadavku na dostatečné zjištění stupně závislosti žalobce na pomoci jiné osoby spolu s náležitým podchycením ve správním spise. Soud nerozhodoval o zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť výše uvedená nepřezkoumatelnost se týkala žalobou napadeného rozhodnutí. Pro úplnost soud poznamenává, že jím zaujatý názor v této věci koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu k této problematice (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č.j. 4 Ads 50/2009 - 63, jenž je dostupný na www.nssoud.cz).

Dále soud poznamenává, že vzhledem k výše konstatované nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí se nemohl zabývat dalšími námitkami žalobce. Ze stejného důvodu nepřistoupil soud ani k žalobcem navrhovanému dokazování.

Přestože žalobce měl ve věci plný úspěch, z obsahu soudního spisu nevyplynuly žádné náklady řízení, které by byly spojeny s předmětným soudním řízením. Proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 19. června 2013

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová